

Nasjonalt veiledende plan for primærhelsetjenesten

Utarbeidet av: Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune

Plan ID: [11] Versjon: [2.0] Svekket evne til å håndtere legemiddelregime

Revideres innen dato: [November 2025]

Utfordring	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Referanse
1230052008 svekket evne til å håndtere legemiddelregime				
	285036002	håndterer legemidler selv		
	182884001	etterlever legemiddelregime		
		<i>Bruk gjeldende VAR prosedyrer</i>		
	440363007	vurdering av oral og faryngal svelgefunksjon		3,5
	17521000202102	vurdering av munnhule	Vurder munntørrehet, tannpuss, munnskyll ol.	3,5
	709755006	samarbeid med lege		1
	17636008	prøvetaking		
	386359008	administrering av legemiddel peroralt	Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, legemiddelform, administrasjonsmåte, ordinasjon og dokumentasjon, beskriv individuelle forhold	1,2
	409022004	administrasjon av multidose	Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon. Beskriv individuelle forhold	1,2,5

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten

	385796006	ylling av medisindosett	Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon. Beskriv individuelle forhold	1,2
	18629005	administrering av legemiddel	Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, legemiddelform, administrasjonsmåte, ordinasjon og dokumentasjon.	1,2
	386351006	administrasjon av legemiddel i sonde	Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, legemiddelform, administrasjonsmåte, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	386362006	administrering av legemiddel subkutant	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	386356001	administrering av legemiddel intramuskulært	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1

	386355002	administrering av legemiddel intrakutant	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	386358000	administrering av legemiddel intravenøst	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	431695009	administrasjon av legemiddel på hud	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	386360003	administrering av legemiddel rektalt	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	386363001	administrering av legemiddel vaginalt	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1

	243132000	administrering av inhalasjonspreparat	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	386353009	administrasjon av legemiddel i øye	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	406172003	nasal administrasjon av legemiddel	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	733925000	påføring av salve	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	39543009	administrering av insulin	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1

	33879002	administrering av vaksine	Beskriv prosedyre og individuelle forhold. Kontroller rett pasient, legemiddel, dose, tid, ordinasjon og dokumentasjon.	1
	711122003	etablering av tillit	Beskriv individuelle forhold	4
	443693006	vurdering av selvmedisinering	Beskriv når og hvilke legemidler	1,2
	396073008	vurdering av medisinering	Munntørrhet, kvalme/brekninger, såre slimhinner/hud, somnolens o.l	1,2,3
	229824005	leiring av pasient	Beskriv	6
	225285007	tilby drikke	Se pakningsvedlegg for egnet mengde og type væske	1,6
	182882002	observert medikamentinntak	For å sikre at legemiddel er tatt	1,6
	410122002	vurdering av etterlevelse av legemiddelregime		1,3,4,5
	410397006	overvåking av virkning og bivirkning av legemiddel		1,2
	430193006	legemiddelsamstemming	Følg nasjonale faglige råd	1,2,5
	182836005	legemiddelgjennomgang	Følg nasjonale faglige råd	1,2

	410265008	opplæring, veiledning og rådgivning om administrasjon av legemiddel	Tilrettelagt informasjon til pasient og/eller pårørende	1,2,4
	410264007	opplæring, veiledning og rådgivning om bivirkninger av legemiddel	Tilrettelagt informasjon til pasient og/eller pårørende	1,2,4

Referanser

1. Andberg, L., Munkerud, W. M., Nilsen, M. & Viktil, K. K. (2022). Legemiddelhåndtering. Gyldendal.
2. Helsedirektoratet. (2015). Legemiddelhåndteringsforskriften med kommentarer. [Rapportmal \(helsedirektoratet.no\)](https://helsedirektoratet.no)
3. VAR healthcare. (2023, 3. mars). Legemidler og barn/eldre. [VAR Healthcare - Portal \(varnett.no\)](https://varnett.no)
4. Larsen, S., Schjøtt, J. & Pettersen, T. R. (2022). Sykepleiere kan få pasienter med hjertesvikt til å ta medisinen. *Sykepleien*. <https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2022.89510>
5. Hagesæther, E., Johannessen, C., Neslein, F. I. & Granås, A. G. (2015). Legemidler og pasientsikkerhet – fokus på eldre. *Norsk farmaceutisk tidsskrift*. [Hagesæther.pdf \(unit.no\)](https://unit.no)
6. VAR healthcare. (2023, 3. mars). Oral administrering av legemidler. [VAR Healthcare - Portal \(varnett.no\)](https://varnett.no)

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Overordnet mål for VP er å oppnå at pasient eller brukere med svekket evne til å håndtere legemiddelregime kan få riktig medisin til riktig tid
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Pasienter og brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Revidering av VP i kommunehelsetjenesten 2022/2023 Arbeidsgruppe: Sykepleier Stine Borgen USHT-V Sykepleier Inger Gulbrandsen Sandefjord kommune Sykepleier Marie V. Strand Standal Sandefjord kommune Sykepleier Kaja Hvitstein-Strøm USHT-V
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Arbeidsgruppen har erfaringer med denne problematikken fra ulike deler av tjenesten, funn i litteratur samsvarer med den erfaringsbaserte kunnskapen
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: Benyttet kilder med høy troverdighet
6	Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er:

	Hvilke tiltak som er mest relevant for primærhelsetjenesten
7	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrker Arbeidsgruppen har lengre erfaring med problematikken i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Svakheter Vi har ikke hatt tilgang til bibliotekar som kunne ha hjulpet oss med søk og relevant utvelgelse av artikler. Vi har gjort et utvalg basert på troverdige databaser.
8	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): Sykepleiere i Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune Avansert Klinisk Sykepleier (AKS), Ellen Slettingdalen i Senter og hjemmetjenester, Sandefjord kommune.
ENDRINGER OG ANSVAR	
9	Endringer siden forrige versjon: Mer eller mindre fullverdig revidert 2023
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: Pr. 2023 USHT-V, bør gjennomgås november 2025